

Posudek k diplomové práci

Příjmení a jméno vedoucí práce: **PhDr. Mgr. Hana Prokopová**

Příjmení a jméno autora DP: **Bc. Andrii Shevchenko**

Studijní obor: Komunitní krizová a pastorační práce - diakonika (KOKPP-D)

Název DP: **Nové pojetí programu zacházení ve Věznici Jiřice, pilotní projekt "Otevřená věznice" a jeho vliv na resocializaci, a možnost znovuzapojení odsouzených do majoritní společnosti**

Vyjádření k obsahu DP:

Téma zvolené pro zpracování diplomové práce je v současné penitenciární praxi v ČR aktuální a koncept zacházení s odsouzenými s možnostmi využívání inovativních metod a forem odborné intervence v podmínkách výkonu trestu v uvedeném zařízení je nadále předmětem zkoumání pro posouzení o jeho implementaci i do dalších vybraných věznic v ČR. Cílem diplomové práce je snaha autora postihnout příklady „dobré praxe“ z již realizovaného, inovativního projektu zacházení s odsouzenými v „Otevřené věznici“ (dále jen „OV“). Důraz je zde kladen zejména na analýzu aplikace metod odborného zacházení v OV, skladbu dílčích aktivit programů zacházení v OV dle jednotlivých fází, stanovování cílů programů zacházení ve vztahu k vytváření optimálních podmínek pro následný reintegrační proces. Po úvodním vhledu do historie vězeňství v českých podmínkách autor v práci prezentuje základní strukturu aktivit a cílů, které jsou obsaženy v již vypracovaných koncepcích českého vězeňství. Teoretická část práce dále zahrnuje mimo výčet odborné terminologie i jednotlivé druhy stanovovaných programů zacházení a způsob, kterým jsou diagnostikovány rizikové oblasti a současně i potřeby odsouzených. Podporou aktivit programů zacházení jsou i vybrané intervenční programy, jimiž Vězeňská služba ČR v praxi disponuje. Samostatná kapitola práce zahrnuje duchovní péči o vězněné osoby, jenž je nedílnou součástí práce s odsouzenými, pokud chtějí být jejími příjemci. Druhá část teoretického bloku je věnována samotné problematice formátu otevřených věznic v zahraničí a nově v podmínkách ČR v rámci inovativního projektu, dnes již standardizovaného Programu Výstupní oddíl - Otevřená věznice se všemi specifiky.

V praktické části práce autor využívá sekundární analýzy dostupných informačních zdrojů vztahující se k zacházení s odsouzenými v podmínkách vězeňské praxe ve vybrané Věznici Jiřice, a to u dvou vybraných skupin odsouzených. Předmětem analýzy je studie náhodně zvolených stanovených programů zacházení a způsob jejich realizace v oddělení se středním stupněm zabezpečení s programy zacházení a jejich realizací v objektu „Otevřené Věznice“ a dále popis změn v konceptu zacházení s odsouzenými v Otevřené věznici. Zde lze nejvíce zdůraznit změnu architektury ubytovacích prostor a současně i exteriéru, což pozitivně působí na chování odsouzených, využívání vybudovaných pracovních zón pro posilování pracovních návyků i získávání nových znalostí a dovedností, využívání zvířat jako prostředku k posilování zodpovědnosti, samostatnosti a volních vlastností, především vůle. V rámci projektu TLAPKA

V DLANI bylo možné doslova propojit svět nevidomých se světem vězňených osob. Odsouzení mají v projektu Otevřené věznice daleko větší prostor pro samostatné rozhodování ve vztahu k plnění povinností v průběhu dne i plánování vlastního využívání volného času. Autor při analýze skladby programů zacházení v oddělení se středním stupněm zabezpečení ve Věznici Jiřice dochází k úvaze, že dílčí aktivity v oblastech programů zacházení nedostatečně reagují na identifikované rizikové faktory odsouzených a mají menší dopad na plánovaný resocializační proces. Programy stanovené v Otevřené věznici naopak shledává jako dobře zacílené, které reagují na potřeby odsouzených v rámci jejich postupné přípravy na propuštění. Diplomová práce jako taková nezahrnuje řádně zpracovanou empirickou část, a proto není možné uvedené poznatky objektivně verifikovat. Při využití dostupných informačních zdrojů autor dochází ke shodě, že je vhodné problematice předvýstupního zacházení s odsouzenými věnovat dále pozornost a celkově usilovat o zkvalitňování penitenciární praxe jako takové. Diplomová práce po obsahové stránce obsahuje místy překlepy. Při zpracování teoretické části byl autor schopen využívat informací i ze zahraničních zdrojů, což lze hodnotit kladně.

Podněty a otázky k diskuzi při obhajobě DP:

- 1.) Na základě údajů zjištěných po zpracování DP proveďte stručné zhodnocení základních rozdílů mezi výkonem trestu odnětí svobody ve standardním oddělení se středním stupněm zabezpečení Věznice Jiřice a výkonem trestu odnětí svobody v objektu tzv. Otevřené věznice, a to zejména s ohledem na metody a aktivity aplikované při zacházení s odsouzenými v rámci programu zacházení.
- 2.) Charakterizujte metody „doprovázení“ a „koučingu“, využívané při zacházení s odsouzenými v tzv. Otevřené věznici Jiřice.

Hodnocení DP:

Velmi dobře

DOPORUČUJI diplomovou práci k obhajobě.

Jiřice, dne 30. 08. 2022

Podpis vedoucí práce: PhDr. Mgr. Hana Prokopová